

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้ายบริการนักท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย

วัชรพล ศิริสุวิไล¹ วุฒิชัย สว่างแสง² ปริมา ตันติพานิชธีระกุล³ รัชณี ปิยะธำรงชัย⁴ และนิษา เรืองวงศ์วิทยา⁵

(Received: December 21, 2022; Revised: April 5, 2023; Accepted: April 5, 2023)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านภาษาจีนและสาเหตุข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบนป้ายข้อความภาษาจีนในแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย โดยเก็บข้อมูลตัวอย่างป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายทั้งสิ้น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอสังคม จากแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น 25 แห่ง จากการสำรวจพบป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวที่มีภาษาจีนกำกับทั้งสิ้น 27 ป้าย เมื่อทำการวิเคราะห์พบป้ายที่เกิดข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนจำนวน 5 ป้าย โดยมีจำนวนของข้อผิดพลาดทั้งสิ้น 27 จุด สามารถแบ่งประเภทของข้อผิดพลาดได้ 5 ประเภท ได้แก่ การแปลความหมายผิดร้อยละ 48.15 การแปลเกินร้อยละ 18.52 การแปลขาดร้อยละ 7.41 การเลือกใช้คำไม่เหมาะสมร้อยละ 18.52 และการแปลผิดหลักไวยากรณ์ร้อยละ 7.41 ในด้านสาเหตุข้อผิดพลาดสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ การแปลตรงตัว การใช้เครื่องมือแปลภาษา การแปลโดยขาดความเข้าใจในหลักการใช้คำ ความกำกวมของภาษาต้นทาง และความแตกต่างของรูปแบบการใช้ภาษา

คำสำคัญ: ป้ายข้อความ การแปลภาษาจีน ข้อผิดพลาด จังหวัดหนองคาย แหล่งท่องเที่ยว

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล: watsir@kku.ac.th

² นักวิจัย อีเมล: wuttichai_sa@kkumail.com

³ นักวิจัย อีเมล: prima.ta@kkumail.com

⁴ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล: pratchanee@kku.ac.th

⁵ นักวิจัย อีเมล: nisa.kkvs@gmail.com

An Analysis of Chinese Translation Errors on Tourist Service Text Signs in Nong Khai Province Tourist Attractions

Watcharapon Sirisuwilai⁶ Wuttichai Sawangsang⁷ Prima Tantiparnitteerakul⁸
Ratchanee Piyathamrongchai⁹ and Nisa Ruangwongwittaya¹⁰

Abstract

This study aims to analyze the Chinese translation errors and causes of translation errors on text signs in Nong Khai province areas. The data was collected from 25 Tourist attractions including relevant private and government organization and public signs in 4 research areas in Nong Khai; Mueang district, Tha Bo district, Sri Chiang Mai district, and Sang Kom district. 27 text signs, containing the Chinese language, were found, and 5 from a total of 27 signs containing 27 errors. Based on an analysis of Chinese translation, it was found that the most common errors were mistranslation accounting for 48.15 percent, followed by over translation errors, under translation errors, proper word choice selection errors, and structural and grammatical errors; these were 18.52, 7.41, 18.52 and 7.41 percent, respectively. Based on an analysis of the cause of translation errors; literal translation, using translation tools and programs, the lack of understanding of word usage, source language ambiguity, and the languages structural differences were found as causes of translation errors.

Keywords: text sign, Chinese translation, error, Nong Khai province, tourist attraction

⁶ Lecturer of Eastern Language Department, Faculty of Humanities and Social Science, Khon Kaen University E-mail: watsir@kku.ac.th

⁷ Researcher E-mail: wuttichai_sa@kkumail.com

⁸ Researcher E-mail: prima.ta@kkumail.com

⁹ Lecturer of Eastern Language Department, Faculty of Humanities and Social Science, Khon Kaen University E-mail: pratchanee@kku.ac.th

¹⁰ Researcher E-mail: nisa.kkvs@gmail.com

บทนำ

ศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะไทย-จีนที่มุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างจีนและไทยได้สำรวจความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวชาวจีนเมื่อเดือนเมษายน ปี 2564 ในหัวข้อ “ทัวร์จีนจะกลับมาเมืองไทยเมื่อใด” พบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่เลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางอันดับแรกในการท่องเที่ยวต่างประเทศ (ศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะไทย-จีน, 2564) อีกทั้งการขยายเส้นทางการเดินทางภายใต้โครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง โดยการเปิดใช้ขบวนรถไฟความเร็วสูงสายลาว-จีน ทำให้มีการคาดการณ์ว่าประเทศไทยเองก็จะได้รับผลประโยชน์จากความร่วมมือครั้งนี้ที่นักท่องเที่ยวชาวจีนจะเดินทางผ่านเส้นทางนี้มากขึ้น (เริงปอย แตนจำปา, 2564) ซึ่งข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นถึงโอกาสของประเทศไทยในการต้อนรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน

จังหวัดหนองคายถือเป็นเมืองพินที่ชายแดนหนึ่งที่สำคัญของภาคอีสาน ถือเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาตามขบวนรถไฟที่กล่าวไปข้างต้น และถือเป็นปรากฏการณ์แรกในการต้อนรับนักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศไทยผ่านเส้นทางรถไฟลาว-จีน การเตรียมความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมให้การเข้าถึงเมืองหรือการเดินทางต่อสู่ปลายทางมีประสิทธิภาพสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (กฤตพล วังภูสิต, 2555) อีกทั้งการปรากฏการใช้ภาษาต่างประเทศต่าง ๆ ณ เขตหรือบริเวณนั้นเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของภาษาต่างประเทศนั้น ๆ ที่ส่งผลโดยตรงต่อชุมชน อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับในตัวตนด้านภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนที่ใช้ภาษาต่างประเทศนั้น ๆ อีกด้วย (พิชัย แก้วบุตร, 2563)

Ginting and Sasmita (2018) ได้แบ่งประเภทขององค์ประกอบของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว (Elements of Tourist Facilities) ออกเป็น 3 กลุ่ม โดยป้ายข้อความและศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อการบริการลูกค้า จัดอยู่ในกลุ่มของสิ่งอำนวยความสะดวกเสริมการท่องเที่ยว (Tourism auxiliary facilities) ที่มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว นอกเหนือจากองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ที่พัก (Accommodation) (โรงแรม ร้านอาหาร สถานบันเทิง) และสิ่งอำนวยความสะดวก (Support facilities) (ห้องน้ำ ที่จอดรถ ร้านขายของที่ระลึก) โดยป้ายข้อความนั้นมีความสำคัญในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้านข้อมูลในการท่องเที่ยว ซึ่งให้เห็นว่าป้ายต่าง ๆ นั้นมีบทบาทสำคัญในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นข้อมูลและภาษาที่ใช้บนป้ายจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว การที่จะให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเข้าใจความหมายที่ป้ายต้องการจะสื่อได้อย่างถูกต้องชัดเจนนั้น ภาษาที่ปรากฏบนป้ายจะต้องมีความถูกต้องและชัดเจนเช่นกัน

จากการลงพื้นที่สำรวจความพร้อมของป้ายข้อความที่มีภาษาจีนกำกับตามสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายทั้งสิ้น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอสังคม โดยสำรวจจากแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม โรงพยาบาล สถานีรถไฟ เป็นต้นจำนวนทั้งสิ้น 25 แห่ง ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่

จังหวัดหนองคาย ผ่านการประชุมรับฟังความคิดเห็นชุดโครงการวิจัยในหัวข้อ “การพัฒนาส่งเสริมธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนตามเส้นทางรถไฟจีนลาว กรณีศึกษา จังหวัดหนองคาย” จากป้ายที่สำรวจพบทั้งสิ้น 279 ป้ายในพื้นที่ที่กำหนด พบป้ายสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวท่องเที่ยวที่ปรากฏภาษาจีนทั้งสิ้น 27 ป้าย ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าในด้านคุณภาพด้านภาษาของป้ายนั้นยังคงมีข้อผิดพลาดปรากฏอยู่ในหลายจุด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการให้บริการด้านข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนที่จะมาใช้บริการได้

ป้ายข้อความสาธารณะคือ ภาษาหรือข้อความที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเพื่อใช้สื่อสาร ให้ข้อมูล และวิธีการแก่ผู้อ่าน ดังนั้นลักษณะภาษาบนป้ายข้อความสาธารณะ ควรจะต้องมีความกระชับ ตรงไปตรงมา ชัดเจนและสามารถเข้าใจได้โดยง่าย (Ko, 2010) นอกเหนือไปจากนั้นยังต้องมีแบบแผนและความเป็นมาตรฐาน (Luo & Li, 2006; Ding, 2006) แต่ในปัจจุบันปัญหาในการแปลป้ายข้อความสาธารณะก็ยังคงมีให้เห็นอยู่ในหลายลักษณะ เช่น การสะกดคำผิด การแปลผิดไวยากรณ์ การแปลขาด การแปลไม่ชัดเจนจนทำให้ความหมายตกหล่นหรือไม่ครบตามข้อความต้นฉบับ (Niu, 2007; He, 2006) ในประเทศไทยพบการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแปลข้อความบนป้ายและการประเมินคุณภาพบนป้ายข้อความเป็นภาษาจีนในหลายพื้นที่ โดยข้อผิดพลาดที่พบมีอยู่หลากหลายลักษณะ เช่น การแปลผิดความหมาย การเลือกใช้คำไม่เหมาะสม การแปลผิดโครงสร้างและไวยากรณ์ โครงสร้างภาษาในบทแปลเกิดความคลาดเคลื่อน การแปลตกหล่นไม่ครบประโยค การแปลเกิน รวมถึงการใช้ตัวอักษรจีนไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และการแปลไม่เหมาะสมกับบริบทการใช้ภาษา โดยจากการสังเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า การแปลโดยขาดความเข้าใจเรื่องหลักการใช้คำ การแปลตรงตัว การแปลโดยเทียบความหมายมาจากภาษาอื่น การแปลโดยใช้เครื่องมือแปลภาษา การแปลโดยขาดความเข้าใจในภาษาต้นฉบับ การแปลเทียบเสียง การขาดความเข้าใจในด้านกลวิธีการแปล รวมถึงการขาดความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบหาข้อผิดพลาด ล้วนเป็นสาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการแปลข้อความจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน (พิชัย แก้วบุตร, 2563; สหทัยา สิทธิวิเศษ, 2564; เพ็ญพรธรรษา และ มณีนญา, 2562; กัลยา ขาวบ้านแพ้ว, 2565) นอกเหนือไปจากนั้นในการแปลภาษาจีน นลินี ลีลานิรมล (2554) ได้แบ่งปัญหาการแปลออกเป็น ระดับคำ ระดับโครงสร้าง ระดับวัฒนธรรม และการเล่นภาษา โดยพบว่า การขาดคำเทียบเคียง การหลกาคำได้ไม่เท่ากัน ฯลฯ ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานแปล อีกทั้งปัญหาการแปลบทยายและส่วนเสริมจากภาษาจีนเป็นไทย เช่น การแปลบทยาย คำนาม บทยายภาคแสดงและการแปลส่วนเสริมก็ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการแปล (กนกพร นุ่มทอง, 2563) จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการแปลโดยตรง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ อาจส่งผลโดยตรงต่อความหมายและความเข้าใจของผู้อ่าน

จากความสำคัญข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในประเด็นภาษาจีนบนป้ายต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคายจึงนำมาซึ่งการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของภาษาจีนบนป้ายในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นภาษาที่กำลังได้รับความนิยมและสนใจและมีอิทธิพลต่อสังคมโลกเป็นอย่างมาก เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางท่องเที่ยวรอบโลกที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นกลุ่ม

นักท่องเที่ยวสำคัญของประเทศไทย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิของป้ายในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้จากการสำรวจข้างต้นมาวิเคราะห์เชิงลึก พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงสาเหตุความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้จัดทำแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของภาษาจีนบนป้ายข้อความให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มและพัฒนาศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านภาษาจีนของป้ายในแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบนป้ายข้อความภาษาจีนในแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร และวิเคราะห์ป้ายข้อความที่กำกับด้วยภาษาจีนตามสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย โดยมีรายละเอียดของวิธีวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ป้ายข้อความต่าง ๆ ทั้งที่เป็นป้ายถาวรและป้ายชั่วคราวที่จัดทำขึ้นโดยภาครัฐและเอกชนที่ให้บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 25 แห่ง เช่น หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว โรงพยาบาล ด่านตรวจคนเข้าเมือง สถานประกอบการที่พักและโรงแรม ร้านอาหาร รวมถึงร้านค้าสินค้าของที่ระลึก เป็นต้น โดยเป็นป้ายข้อความที่ใช้ในการแนะนำ แจ้างเตือน และให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว รวมถึงป้ายสาธารณะ เช่น ป้ายบอกทาง

เครื่องมือ

1. เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ กล้องบันทึกภาพ และแบบบันทึกที่ใช้บันทึกเกี่ยวกับพื้นที่พบและลักษณะของป้าย รวมถึงวัตถุประสงค์ในการใช้ป้าย
2. ตารางวิเคราะห์ข้อมูลในการแยกประเภทความผิดพลาดต่าง ๆ ที่พบจากข้อมูลที่สำรวจได้

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารวิชาการ โดยศึกษาเอกสารประเภทงานวิจัย บทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น บทความหรืองานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภาษาต่างประเทศบนป้ายข้อความ การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับป้ายข้อความภาษาต่างประเทศต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นต้น

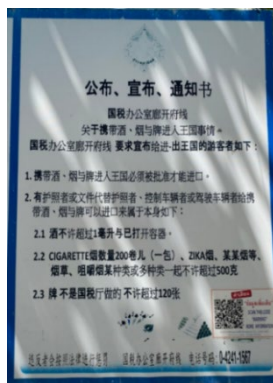
2. การลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลโดยการถ่ายภาพป้ายในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยการสำรวจครั้งนี้ใช้พื้นที่จังหวัดหนองคายทั้งสิ้น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอสังคม โดยสำรวจจากแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวนทั้งสิ้น 25 แห่ง ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ผ่านการประชุมรับฟังความคิดเห็นชุด โครงการวิจัยในหัวข้อ “การพัฒนาส่งเสริมธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนตามเส้นทางรถไฟจีนลาว กรณีศึกษาจังหวัดหนองคาย”

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลภาพของป้ายที่สำรวจได้มาคัดกรองข้อผิดพลาด จากนั้นวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ความผิดพลาด และจัดทำค่าความถี่และร้อยละของข้อผิดพลาดในแต่ละประเภท พร้อมนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ และนำเสนอในรูปแบบของการเขียนบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย

จากการลงพื้นที่สำรวจป้ายสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยว พบป้ายที่ปรากฏภาษาจีนจำนวนทั้งสิ้น 27 ป้าย เมื่อได้นำมาทำการวิเคราะห์พบป้ายที่เกิดข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนจำนวน 5 ป้าย ซึ่งในบางป้ายอาจพบข้อผิดพลาดมากกว่าหนึ่งจุด โดยมีจำนวนของข้อผิดพลาดทั้งสิ้น 27 จุด ป้ายที่พบข้อผิดพลาดมีดังนี้

ภาพที่ 1 ป้ายประกาศ

ภาพที่ 2 ป้ายค่าบริการสามล้อเครื่อง

ภาพที่ 3 ป้ายห้ามเข้าบริเวณหน้าผา

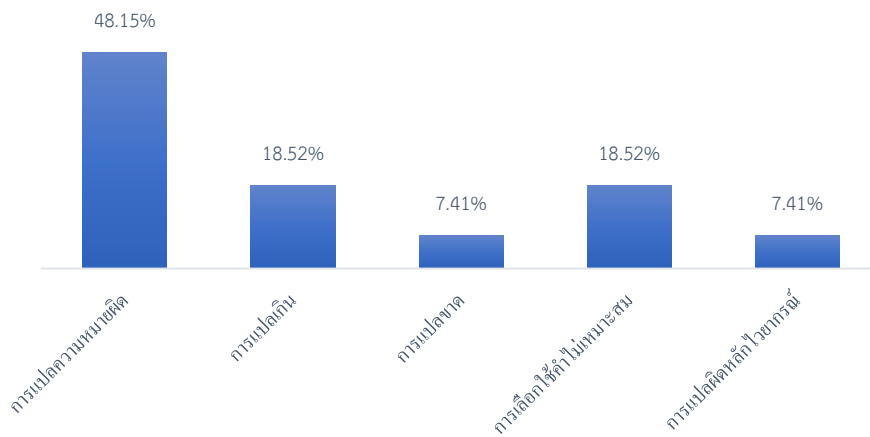
ภาพที่ 4 ป้ายห้องน้ำ

ภาพที่ 5 ป้ายประวัติโพธิบัลลังก์

จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของภาษาจีนที่พบบนป้ายข้างต้นแล้ว สามารถแบ่งประเภทของข้อผิดพลาดออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ การแปลความหมายผิด การแปลเกิน การแปลขาด การใช้คำไม่เหมาะสม และการแปลผิดหลักไวยากรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยแบ่งตามประเภทและรายละเอียดของข้อผิดพลาดดังนี้

จำนวนข้อผิดพลาดแบ่งตามประเภท

ภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงจำนวนข้อผิดพลาดแบ่งตามประเภท

1.1 การแปลความหมายผิด หมายถึง การแปลที่ถ่ายทอดความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ (ดวงตา สุกพล, 2541) โดยจากการวิเคราะห์พบข้อผิดพลาดในด้านนี้ทั้งสิ้น 13 จุด ส่วนใหญ่เป็นข้อผิดพลาดจากป้ายประกาศเรื่องการนำสุรา ยาสูบ และไฟเข้ามาในราชอาณาจักร และอีกหนึ่งจุดเป็นป้ายประวัติโพธิบัลลังก์ โดยข้อผิดพลาดในด้านนี้คิดเป็นร้อยละ 48.15 ของจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด

ตารางที่ 1 ข้อผิดพลาดด้านการแปลความหมายผิด

การแปลความหมายผิด			
ข้อความต้นฉบับ	ข้อความที่แปล	ข้อผิดพลาด	ข้อความที่ปรับ
ผู้มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ผู้ควบคุมยานพาหนะและคนประจำยานพาหนะให้นำสุรாயาสูบ และไฟ เข้ามาเป็นส่วนตัว	有护照者或文件代替护照者、控制车辆者或驾驶车辆者给携带酒、烟与牌可以进口来属于本身	- ใช้ “可” (สามารถ) แทน “给” (ให้, มอบ) เนื่องจาก “ให้” นำสุรாயาสูบ และไฟเข้ามาเป็นส่วนส่วนตัว หมายถึง การอนุญาตให้ ไม่ใช่การมอบให้ - ใช้ “入境” (เข้าประเทศ) แทน “进口” (นำเข้า) เนื่องจากผิดไปจากบริบทที่ป้ายต้องการจะสื่อถึงการนำสิ่งของเข้ามาในประเทศ ไม่ใช่การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ	持有有效护照或相关证件人员, 驾驶员、车组人员可携带酒、烟、扑克牌等入境
สุราไม่เกิน 1 ลิตร	酒不许超过 1 毫升	การแปลคำลักษณะนามของจำนวนเหล้าผิด สามารถแก้ไขเป็น “公升” (ลิตร) แทน “毫升” (มิลลิลิตร)	酒不得超过 1 公升
บุหรี่ซิการ์แรต ไม่เกิน 200 มวน (1 ท่อ)	CIGARETTE 烟数量 200 卷儿 (一包)	การแปลคำลักษณะนามของบุหรี่เป็น “卷儿” (ม้วน) และ “包” (ท่อ) ดังนั้นความหมายของ “一包” ที่ปรากฏบนป้ายนั้นจะหมายถึงบุหรี่เพียง 1 ซอง หากต้องการสื่อถึงบุหรี่ 1 คอตตอนสามารถแปลเป็น “一条”	烟不得超过 200 支 (一条)
บุหรี่ซิการ์ บุหรี่อื่น ๆ ยาเส้นปรุง ยาเคี้ยว ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดรวมกันไม่เกิน 500 กรัม	ZIKA 烟、某某烟等、烟草、咀嚼烟某种类或多种类一起不许超过 500 克	- ใช้ “雪茄” แทน “ZIKA 烟” เนื่องจากข้อความต้นฉบับเป็นการนำภาษาอังกฤษมาทับศัพท์ ซึ่งบุหรี่ซิการ์นั้นมีคำศัพท์ในภาษาจีนอยู่แล้ว - ใช้ “其他香烟” (บุหรี่อื่น ๆ) แทน “某某烟” (บุหรี่บางชนิด) เนื่องจาก “某某” หมายถึง “บาง” - ใช้ “总量” (น้ำหนักรวม) แทน “一起” (ด้วยกัน) เนื่องจากข้อความต้นฉบับต้องการสื่อว่าบุหรี่หนึ่งชนิดหรือหลายชนิดรวมกันไม่เกิน 500 กรัม - ใช้ “单种” (หนึ่งชนิด) แทน “某种类” (บางชนิด)	所携带的雪茄、其他香烟、烟草、嚼烟的总量单种或多种不得超过 500 克

ไพ่ ซึ่งมีได้เสียภาษี ไม่เกิน 120 ใบ	牌 不是国税厅做的 不许超过 120 张	ข้อความที่แปลมีความหมายว่า “ไพ่ที่กรมสรรพสามิตไม่ได้ทำ” ซึ่งผิดไปจาก ความหมายของข้อความต้นฉบับ	未缴税的扑克牌不得超过 120 张
ส่วนล่างสร้างด้วยศิลาแลง และส่วนบนก่ออิฐถือปูน	上部分采用红土转构建，下半部分采用灰砂砖构建	การแปลข้อความสลับกัน ระหว่างคำว่า “ส่วนบน” และ “ส่วนล่าง” ทำให้ข้อมูลสลับกัน	下部采用红土转构建，上部采用灰砂砖构建

1.2 การแปลเกิน หมายถึง การแปลที่ผู้แปลต่อเติมความหมายเข้าไปในบทแปลเองโดย ผลการจนเป็นการบิดเบือนความหมายของต้นฉบับ (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555) โดยจากการวิเคราะห์พบ ข้อผิดพลาดในด้านนี้ทั้งสิ้น 5 จุด ซึ่งเป็นป้ายประกาศเรื่องการนำสุรยา ยาสูบ และไฟเข้ามาในราชอาณาจักร และป้ายห้ามเข้าไปในบริเวณหน้าผา โดยข้อผิดพลาดในด้านนี้คิดเป็นร้อยละ 18.52 ของจำนวนข้อผิดพลาด ทั้งหมด

ตารางที่ 2 ข้อผิดพลาดด้านการแปลเกิน

การแปลเกิน			
ข้อความต้นฉบับ	ข้อความที่แปล	ข้อผิดพลาด	ข้อความที่ปรับ
ข้อความต้นฉบับเป็น ข้อความภาษาอังกฤษ “ANNOUNCEMENT”	公布、宣布、通知书	ใช้ “公告” ที่หมายถึง ประกาศทางราชการ แทน “公布、宣布、通知书” เนื่องจากเป็นการแปลซ้ำซ้อน โดยใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ซึ่ง “公布” และ “宣布” หมายถึง การประกาศต่อสาธารณะ ส่วน “通知书” หมายถึง หนังสือแจ้ง	公告
ผู้เดินทาง	游客者	การแปลซ้ำซ้อน เนื่องจาก “游客” หมายถึงนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่เดินทางอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเติม “者” เพื่อชี้ว่าเป็นบุคคลอีก	游客
บุหรี่ยิกาแรต	CIGARETTE 烟	การแปลซ้ำซ้อน เนื่องจากใช้ทั้ง ภาษาอังกฤษและภาษาจีน	烟 หรือ 香烟
ยาเคี้ยว	咀嚼烟	การแปลชนิดของบุหรี่ยิกา โดยใช้คำว่า “咀嚼” (เคี้ยว) และ “烟” (บุหรี่ยิกา) มารวมกัน ซึ่ง “ยาเคี้ยว” มีคำที่ใช้ เฉพาะในภาษาจีนอยู่แล้ว	嚼烟

ห้ามเข้ามาในบริเวณ หน้าผานี้	禁止进入该悬崖地区是危险的	การแปลความหมายเกินจากข้อความ ต้นฉบับ เนื่องจาก “是危险的” มีความหมายว่า “เป็นอันตราย”	悬崖地区， 禁止进入
---------------------------------	---------------	---	---------------

1.3 การแปลขาด หมายถึง การแปลความหมายไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะความหมายที่เป็นใจความสำคัญ (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555) โดยจากการวิเคราะห์พบข้อผิดพลาดในด้านนี้ทั้งสิ้น 2 จุด ซึ่งเป็นป้ายประกาศเรื่องการนำสุรา ยาสูบ และไฟเข้ามาในราชอาณาจักร โดยข้อผิดพลาดในด้านนี้คิดเป็นร้อยละ 7.41 ของจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด

ตารางที่ 3 ข้อผิดพลาดด้านการแปลขาด

การแปลขาด			
ข้อความต้นฉบับ	ข้อความที่แปล	ข้อผิดพลาด	ข้อความที่ปรับ
ไฟ	牌	คำนี้ได้ปรากฏบนป้ายประกาศเรื่อง การนำสุรา ยาสูบและไฟเข้ามาใน ราชอาณาจักร เมื่อพิจารณาถึงคำนิยาม ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติภาษี สรรพสามิต พ.ศ.2560 ว่า “ไฟ” หมายความว่า สิ่งที่สามารถใช้เล่น การพนันมีลักษณะเป็นแผ่นบาง ๆ มีเครื่องหมายแสดงแต้มต่าง ๆ ซึ่งทำ ด้วยกระดาษพลาสติก หนัง หรือวัตถุอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต, 2560) ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงความหมาย ที่แปลเป็นภาษาอังกฤษจากป้ายที่ สำรวจพบได้ใช้คำว่า “playing card” ในการสื่อความหมายถึงไฟ ดังนั้น “ไฟ” ในที่นี้ควรสื่อถึง “ไฟโป๊กเกอร์” ซึ่งใน ภาษาจีนควรจะใช้คำว่า “扑克牌” หากใช้คำว่า “牌” อาจส่งผลต่อความ เข้าใจของผู้รับสารเกี่ยวกับชนิดของไฟ หากมิได้มีการระบุชนิดอย่างชัดเจน	扑克牌
ราชอาณาจักร	王国	“王国” หมายถึงราชอาณาจักรซึ่ง ไม่ได้ระบุถึงประเทศที่ชัดเจน แต่ป้าย ข้อความดังกล่าวเป็นป้ายข้อความ สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้า	泰王国

		มายังประเทศไทยโดยเฉพาะ ดังนั้นเพื่อความชัดเจนจึงควรระบุคำว่า “泰” เพิ่มเติมเพื่อชี้ชัดว่าสำหรับเดินทางเข้าออกราชอาณาจักรไทย	
--	--	--	--

1.4 การเลือกใช้คำไม่เหมาะสม หมายถึง การแปลคำในภาษาต้นฉบับที่มีคำเทียบเคียงในภาษาปลายทางหลายคำ (ดวงตา สุพล, 2541) ซึ่งคำศัพท์บางคำเมื่อแปลเป็นภาษาจีนแล้วอาจมีความหมายตรงกับข้อความภาษาไทย แต่อาจไม่ได้ตรงกับบริบทความเข้าใจในคำนั้น ๆ ของชาวจีน โดยจากการวิเคราะห์พบข้อผิดพลาดในด้านนี้ทั้งสิ้น 5 จุด ซึ่งเป็นป้ายห้องน้ำ ป้ายห้ามเข้าไปในบริเวณหน้าผา ป้ายประกาศเรื่องการนำสุรา ยาสูบ และไฟ้เข้ามาในราชอาณาจักร และป้ายค่าบริการสามล้อเครื่อง โดยข้อผิดพลาดในด้านนี้คิดเป็นร้อยละ 18.52 ของจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด

ตารางที่ 4 ข้อผิดพลาดด้านการเลือกใช้คำไม่เหมาะสม

การเลือกใช้คำไม่เหมาะสม			
ข้อความต้นฉบับ	ข้อความที่แปล	ข้อผิดพลาด	ข้อความที่ปรับ
ห้องน้ำ	浴室	“浴室” มีความหมายว่า “ห้องอาบน้ำ” แต่ข้อความต้นฉบับนั้นต้องการจะสื่อถึงห้องน้ำในที่สาธารณะหรือห้องน้ำทั่วไป เนื่องจากป้ายที่พบนั้นตั้งอยู่ในบริเวณตลาดซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว	厕所 卫生间 洗手间
อันตราย	危害	“危害” มีความหมายว่า “อันตราย” มักใช้กับสิ่งที่เป็นภัยหรืออันตรายต่อสุขภาพร่างกาย ซึ่งป้ายที่พบนั้นเป็นป้ายห้ามเข้าไปในบริเวณหน้าผา ดังนั้นควรจะใช้ให้ตรงตามบริบทที่ต้องการจะเตือนว่าพื้นที่หรือบริเวณนั้นมีความอันตราย	危险
ขอประกาศให้ผู้เดินทางเข้าออก นอกราชอาณาจักรทราบโดยทั่วกัน	要求宣布给进出王国的游客	ข้อความที่แปลมีการแปลข้อความที่ว่า “ขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน” เป็น “要求宣布给” ซึ่งเป็นการแปลตรงตัว โดย - “要求” หมายถึง เรียกร้อง ขอให้ทำ - “宣布” หมายถึง ประกาศให้ทราบอย่างเป็นทางการ	出入泰王国的游客公告

		- “给” หมายถึง ให้ มอบให้ ดังนั้นผู้เขียนจึงปรับข้อความ รวมถึงรูปแบบการเขียนประกาศที่เป็นเรื่องสำคัญหรือเกี่ยวข้องทางกฎหมายที่เป็นทางการของเจ้าของภาษา โดยใช้คำว่า “公告” ที่หมายถึง ประกาศทางราชการ	
สถานีขนส่ง	公交车站	“公交车站” หมายถึง “ป้ายรถเมล์” ซึ่งไม่ตรงกับบริบทของสถานที่ที่ป้ายต้องการจะสื่อ	汽车站
ยาสูบ	烟	พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ.2509 ได้นิยามความหมายของ “ยาสูบ” ว่า หมายถึง ยาสำหรับสูบ มีทั้งที่เป็นมวนและที่เป็นเส้นสำหรับสูบกล่อง ได้แก่ บุหรี่ซิการ์ บุหรี่อื่น ยาเส้นปรง รวมถึงยาเคี้ยวด้วย (พระราชบัญญัติยาสูบ, 2509) ดังนั้นการใช้คำว่า “烟 (บุหรี่)” จึงอาจยังไม่ครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบอื่น ๆ	烟草制品

1.5 การแปลผิดหลักไวยากรณ์ หมายถึง การแปลที่อาจเป็นการเรียงประโยคตามภาษาต้นฉบับ ทำให้ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง โดยจากการวิเคราะห์พบข้อผิดพลาดในด้านนี้ทั้งสิ้น 2 จุด ซึ่งเป็นป้ายประกาศเรื่องการนำสุรา ยาสูบ และไฟเข้ามาในราชอาณาจักร โดยข้อผิดพลาดในด้านนี้คิดเป็นร้อยละ 7.41 ของจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด

ตารางที่ 5 ข้อผิดพลาดด้านการแปลผิดหลักไวยากรณ์

การแปลผิดหลักไวยากรณ์			
ข้อความต้นฉบับ	ข้อความที่แปล	ข้อผิดพลาด	ข้อความที่ปรับ
สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่หนองคาย	国税办公室廊开府线	การขยายค่านามไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ในการบอกหน่วยงานที่เฉพาะเจาะจงในภาษาจีนจะใช้โครงสร้าง “ส่วนขยาย + ค่านาม” ดังนั้นในการกล่าวถึงสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่จังหวัดหนองคายเมื่อแปลเป็นภาษาจีนจะต้องนำคำว่า	廊开府国税办公室

		จังหวัดหนองคาย” ขึ้นก่อนแล้วจึงตาม“ ด้วยชื่อหน่วยงาน	
สุราไม่เกิน 1 ลิตรและเปิด ภาชนะบรรจุแล้ว	<u>酒不许超过 1 毫升与已打开容器</u>	การแปลผิดพลาดทางไวยากรณ์ โดย ข้อความต้นฉบับมีการเรียงประโยคตาม โครงสร้างภาษาไทยเป็น “คำนาม + คำขยาย” ควรปรับให้เป็นไปตาม รูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ “定语” (ส่วนขยายคำนาม) ในภาษาจีน โดยเป็น รูปแบบ “ส่วนขยาย + คำนาม”	<u>已打开容器的 酒不得超过 1 公 升</u>

2. สาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวใน จังหวัดหนองคาย

จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้าย สามารถสรุปได้
5 ประเด็น ดังนี้

2.1 การแปลตรงตัว การนำคำศัพท์มาแปลแบบคำต่อคำ โดยไม่ได้คำนึงถึงโครงสร้างหรือ
หลักไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง ทำให้ข้อความหรือประโยคไม่สมบูรณ์และไม่สามารถเข้าใจได้ เช่น

ข้อความต้นฉบับ สุราไม่เกิน 1 ลิตรและเปิดภาชนะบรรจุแล้ว

ข้อความที่แปล 酒不许超过 1 毫升与已打开容器

ข้อความที่ปรับ 已打开容器的酒不得超过 1 公升

ข้อความดังกล่าวนอกจากการแปลลักษณะนามของจำนวนเหล้าผิดแล้ว ยังมีข้อผิดพลาดทาง
ไวยากรณ์อันเกิดจากการแปลตรงตัวโดยยึดโครงสร้างประโยคตามข้อความต้นฉบับมากเกินไป ควรปรับให้
เป็นไปตามรูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ “定语” (ส่วนขยายคำนาม) ในภาษาจีน โดยสามารถนำ “已打开
容器 (เปิดภาชนะบรรจุแล้ว)” มาขยายคำนาม “酒” (เหล้า) ไว้ส่วนหน้าของประโยค จะได้เป็น “已打开
容器的酒不得超过 1 公升” ซึ่งจะมีความหมายตรงกับข้อความต้นฉบับที่ว่าเหล้าที่เปิดภาชนะบรรจุ
แล้วปริมาณไม่เกิน 1 ลิตร นอกจากนี้ยังสามารถแปลให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้ภาษาของเจ้าของภาษา
รวมถึงแปลให้ครอบคลุมความหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยสามารถแปลเป็น “所携带的酒，无论启
用与否总量不得超过 1 公升”

2.2 การแปลโดยใช้เครื่องมือแปลภาษา การนำข้อความต้นฉบับไปแปลเป็นอีกภาษาโดยใช้
เครื่องมือแปลภาษา เช่น Google Translate ซึ่งในบางคำเครื่องมืออาจยังไม่สามารถแปลออกมาได้ถูกต้อง
ครบถ้วนและเป็นไปตามลักษณะการใช้ภาษาของภาษาปลายทางได้ เช่น

ข้อความต้นฉบับ ห้องน้ำ

ข้อความที่แปล

浴室

ข้อความที่ปรับ

洗手间 หรือ 厕所 หรือ 卫生间

ป้ายข้อความดังกล่าวตั้งอยู่บริเวณตลาดกลางคืน ดังนั้นห้องน้ำที่กล่าวถึงจะเป็นลักษณะของห้องน้ำสาธารณะที่มีเพียงส้วมและอ่างล้างมือ แต่เมื่อนำคำว่า “ห้องน้ำ” ไปแปลในเครื่องมือแปลภาษาผลที่ได้คือ “浴室” แม้ว่าจะหมายถึงห้องน้ำเช่นกัน แต่บริบทของคำศัพท์คำนี้หมายถึงห้องน้ำที่สามารถอาบน้ำได้ชี้ให้เห็นว่าการแปลด้วยเครื่องมือแม้ว่าจะสามารถแปลความหมายออกมาได้ตรงหรือใกล้เคียง แต่ในบางครั้งอาจไม่สามารถเลือกใช้คำที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทที่ต้องการจะสื่อได้

2.3 การแปลโดยขาดความเข้าใจในหลักการใช้คำ การเลือกใช้คำในภาษาปลายทางที่ไม่เหมาะสมตามความหมายของข้อความต้นฉบับ เนื่องจากเมื่อนำมาแปลเป็นภาษาจีน อาจมีหลายคำที่มีความหมายตรงกัน แต่ใช้ในบริบทที่ต่างกัน จึงเป็นสาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปล เช่น

ข้อความต้นฉบับ

อันตราย

ข้อความที่แปล

危害

ข้อความที่ปรับ

危险

ข้อความดังกล่าวปรากฏบนป้ายห้ามเข้าในบริเวณหน้าผา การใช้คำว่า “危害” ซึ่งมีความหมายว่า “อันตราย” มักใช้กับสิ่งที่เป็นภัยหรืออันตรายต่อสุขภาพร่างกาย อันตรายต่อการเจริญเติบโต อันตรายต่อสภาพแวดล้อม ดังนั้นควรจะใช้คำว่า “危险” จึงจะตรงตามบริบทของป้ายที่ต้องการจะเตือนว่าพื้นที่หรือบริเวณนั้นมีความอันตราย

2.4 ความกำกวมของภาษาต้นทาง ข้อความต้นฉบับมีการใช้ภาษาที่กำกวม บุคคลทั่วไปไม่สามารถอ่านแล้วเข้าใจได้ ทำให้การแปลเป็นภาษาจีนไม่สามารถแปลออกมาได้อย่างถูกต้องชัดเจน เช่น

ข้อความต้นฉบับ

ผู้มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ผู้ควบคุมยานพาหนะ และคนประจำยานพาหนะให้นำสุรา ยาสูบ และไฟ เข้ามาเป็นส่วนตัวได้

ข้อความที่แปล

有护照者或文件代替护照者、控制车辆者或驾驶车辆者给携带酒、烟与牌可以进口来属于本身

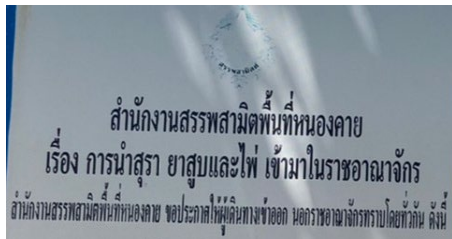
ข้อความที่ปรับ

持有有效护照或相关证件人员，驾驶员、车组人员可携带酒、烟、扑克牌等入境

ข้อความดังกล่าวมีการใช้คำศัพท์เชิงกฎหมายที่บุคคลทั่วไปไม่สามารถเข้าใจได้ เช่น ผู้ควบคุมยานพาหนะ คนประจำยานพาหนะ เป็นต้น โดยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มีการให้ความหมายของคำดังกล่าวไว้ว่า “ผู้ควบคุมพาหนะ หมายความว่า นายเรือหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมพาหนะ”

และ “คนประจำพาหนะ หมายความว่า ผู้ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำหรือทำงานประจำพาหนะ และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ความหมายรวมถึงผู้ควบคุมพาหนะซึ่งขับขี่พาหนะโดยไม่มีคนประจำพาหนะ” (พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง, 2522) แม้จะมีการให้ความหมายไว้แต่บุคคลทั่วไปก็ยังคงไม่สามารถเข้าใจได้ชัดเจน

2.5 ความแตกต่างของรูปแบบการใช้ภาษา ภาษาต้นทางและภาษาปลายทางมีความแตกต่างกัน ซึ่งในกระบวนการแปลผู้แปลพยายามรักษารูปแบบตามภาษาต้นฉบับจนทำให้ผลลัพธ์ของข้อความที่แปลออกมาผิดเพี้ยนจากสิ่งที่ควรจะเป็น เช่น

ภาพที่ 6 ข้อความต้นฉบับ

ข้อความต้นฉบับ

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่หนองคาย

เรื่อง การนำสุรา ยาสูบและไฟ้ เข้ามาในราชอาณาจักร
สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่หนองคาย ขอประกาศให้ผู้เดินทางเข้าออก นอกราชอาณาจักรทราบโดยทั่วกัน ดังนี้

ภาพที่ 7 ข้อความที่แปล

ข้อความที่แปล

公布、宣布、通知书
国税办公室廊开府线

关于携带酒、烟与牌进入王国事情
国税办公室廊开府线 要求宣布给进-出王国的游客者如下：

จากป้ายข้อความดังกล่าวผู้แปลไม่ได้ยึดรูปแบบภาษาของผู้รับสารเป็นหลักและยังคงใช้การแปลโดยยึดภาษาของต้นฉบับ ทำให้รูปแบบขัดกับลักษณะของภาษาปลายทาง อีกทั้งยังอาจเกิดจากการที่ผู้แปลขาดความเข้าใจในเรื่องของธรรมเนียมการใช้ภาษาในระดับและรูปแบบที่แตกต่าง จึงก่อให้เกิดเป็นข้อผิดพลาดในการแปลที่ไม่สามารถสื่อความหมายออกมาได้อย่างถูกต้องชัดเจนและรูปแบบของประโยคยังมีความผิดเพี้ยนไปจากที่ควรจะเป็น โดยข้อความดังกล่าวสามารถแปลตามรูปแบบการประกาศที่มักใช้ในภาษาจีน ดังนี้

ข้อความที่ปรับ

廊开府国税办公室

关于出入泰王国的游客携带烟草制品、酒精制品以及扑克牌等规定公告

จะเห็นได้ว่าข้อความที่ปรับมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการใช้คำให้ครอบคลุมถึงสิ่งของที่สามารถนำเข้ามาได้ และมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของประโยคให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของรูปแบบการเขียนประกาศในภาษาจีน

การอภิปรายผล

การใช้ภาษาต่างประเทศในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นการสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งยังสะท้อนถึงอิทธิพลทางภาษา การยอมรับในตัวตนทางภาษาและวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ ป้ายข้อความภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญในการเป็นสื่อกลางขั้นพื้นฐานในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จึงต้องมีความแม่นยำและมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบจากการศึกษาในพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ (พิชัย แก้วบุตร, 2563) ได้ศึกษาความพร้อมด้านภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับ MICE CITY พบว่าข้อความที่ปรากฏบนป้ายบางส่วนขาดความแม่นยำและเหมาะสมตามบริบทการใช้ภาษา ซึ่งกระทบต่อภาพลักษณ์และศักยภาพทางภาษาจีนของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาพรวม เช่นเดียวกับจังหวัดหนองคายที่มีการคาดการณ์ถึงเรื่องการเดินทางเข้ามาตามเส้นทางรถไฟลาว-จีนของนักท่องเที่ยวชาวจีน ป้ายข้อความภาษาจีนจึงมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีน แต่จากผลการสำรวจป้ายในพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบป้ายที่ปรากฏข้อความภาษาจีนเพียงจำนวน 27 ป้าย และพบข้อผิดพลาดทางด้านภาษาที่สามารถส่งผลกระทบต่อความเข้าใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาใช้บริการได้เป็นจำนวนมาก ผลการศึกษาชี้ให้เห็นชัดเจนว่า ป้ายที่ถูกนำมาใช้ไม่ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อป้ายที่มีข้อผิดพลาดถูกนำมาใช้จริงในสถานที่ต่าง ๆ อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดหนองคายในด้านภาษาในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีน

ป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายพบข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนในหลายประเด็น เช่น แปลความหมายผิด แปลขาด แปลเกิน เลือกใช้คำไม่เหมาะสม และแปลผิดหลักไวยากรณ์ ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดพื้นฐานที่สามารถพบได้ทั่วไปในการแปลภาษา โดยข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดคือการแปลความหมายผิด สอดคล้องกับงานวิจัยของสัททยา สิทธิวิเศษ (2564) ที่ได้ศึกษาถึงข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้ายสาธารณะในจังหวัดเชียงรายและพบข้อผิดพลาดจากการแปลความหมายผิดมากที่สุด เช่นกรณีตัวอย่างการแปลภาษาจีนบนป้ายสาธารณะในจังหวัดเชียงราย ได้แปลป้าย “ห้องเปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก” เป็น “授乳室 (ห้องให้นมบุตร)” ซึ่งมีความหมายผิดไปจากข้อความต้นฉบับอาจส่งผลกระทบต่อความเข้าใจผิดหากแต่ไม่ได้เป็นการส่งผลกระทบร้ายแรง แต่สำหรับป้ายบริการนักท่องเที่ยวที่สำรวจพบในจังหวัดหนองคายมีข้อผิดพลาดในการแปลความหมายผิดที่อาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อนักท่องเที่ยว เช่นกรณีการแปลป้ายประกาศเรื่องการนำสุรา ยาสูบ และไฟเข้ามาในราชอาณาจักร ที่ตั้งอยู่บริเวณด่านพรมแดนจังหวัดหนองคายมีการแปลลักษณะนามของจำนวนสุราผิดจาก “ลิตร” เป็น “มิลลิลิตร” (毫升) เมื่อนักท่องเที่ยวอ่านแล้วเกิดความเข้าใจผิดว่าสามารถนำสุรามาได้ไม่เกิน 1 มิลลิลิตร อาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจไม่นำสุรามาเนื่องจากปริมาณที่กำหนดน้อยจนเกินไป ทำให้ไม่ได้รับสิทธิ์ในการนำสุรามาในประเทศจากด้วยจำนวนมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้

สาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย สะท้อนถึงทักษะในการทำความเข้าใจภาษาต้นทางและปลายทางของผู้แปลในพื้นที่ที่ไม่สามารถเลือกใช้ คำศัพท์หลายคำที่มีความหมายเดียวกันแต่ต่างกันบริบทของการใช้ให้เป็นไปตามธรรมชาติการใช้ภาษาของผู้รับสารได้ รวมถึงข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้เครื่องมือแปลภาษา เนื่องจากปัจจุบันมีเครื่องมือแปลภาษามากมาย ซึ่งมีส่วนช่วยในการแปล แต่ในเรื่องความถูกต้องนั้นเครื่องมือยังไม่สามารถแปลออกมาได้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามลักษณะการใช้ภาษาของภาษาปลายทาง แต่ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้เครื่องมือที่อาจเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งเพื่อช่วยในการแปลแต่หากมิใช่เครื่องมือหลักที่สามารถเชื่อถือได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา ขาวบ้านแพ้ว (2565) ที่ได้วิเคราะห์และประเมินคุณภาพในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลภาษา พบว่าหากแปลภาษาโดยไม่มีการตรวจสอบความถูกต้อง และนำประโยคที่แปลผิดไปใช้ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร เกิดความไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดได้ ส่วนผู้แปลที่ยังไม่เชี่ยวชาญ เมื่อใช้เครื่องมือแปลภาษาที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยไม่มีการตรวจแก้ไขบทแปล ก็จะทำให้งานแปลไม่มีคุณภาพ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าสาเหตุของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือแปลภาษาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความผิดพลาด แต่อีกมุมหนึ่งอาจเกิดขึ้นจากการที่ผู้แปลไม่สามารถนำข้อความที่เครื่องมือแปลผิดมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องไม่ว่าจะในด้านไวยากรณ์หรือการทำให้เป็นไปตามธรรมชาติภาษาของผู้รับสารได้

นอกเหนือจากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการแปลแล้วนั้น สาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดจากภาษาต้นฉบับที่สำรวจพบ ซึ่งมีความกำกวมและบางครั้งเป็นศัพท์หรือภาษาทางกฎหมายที่ใช้เฉพาะทางที่แม้แต่คนไทยเองอ่านแล้วยังไม่สามารถเข้าใจได้โดยทันที ต้องการการขยายความหรือการตีความให้ชัดเจนหรือต้องการการสืบค้นคำที่ใช้ที่ได้บัญญัติไว้ในตัวกฎหมาย นั้นยังส่งผลให้ผู้แปลไม่สามารถแปลออกมาเป็นภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งรูปแบบการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน เช่น รูปแบบประโยค การวางคำ หรือลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อความถูกต้องของงาน โดยผู้แปลมักจะยึดรูปแบบจากภาษาต้นทางมากเกินไปโดยมิได้คำนึงถึงธรรมชาติในการใช้ภาษาของผู้รับสารจึงทำให้ข้อความที่ปรากฏนั้นขาดความเป็นธรรมชาติถึงแม้ว่าคำศัพท์ที่นำมาใช้นั้นไม่ได้ผิดก็ตาม

บทสรุป

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าข้อความภาษาจีนที่ปรากฏบนป้ายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดหนองคายนั้นยังคงมี ข้อผิดพลาดอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเข้าใจของนักท่องเที่ยว คุณภาพในการให้บริการนักท่องเที่ยว และภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคาย โดยเฉพาะด้านภาษาจีน ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอให้แก่หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อนำไปดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขความถูกต้องของป้ายข้อความต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของจังหวัดที่มีต่อการรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่จะเดินทางเข้ามาในอนาคต ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา จัดทำและตรวจสอบความถูกต้องมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกพร นุ่มทอง. (2553). การศึกษาปัญหาการแปลบทขยายและส่วนเสริมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 38(2), 89-105.
- กฤตพล วังภูสิต. (2555). *ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/42468>
- กัลยา ขาวบ้านแพ้ว. (2565). การวิเคราะห์ปัญหาและการประเมินคุณภาพการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลภาษา Baidu Translate และ Google Translate. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 10(1), 109-133.
- ดวงตา สุพล. (2541). ทฤษฎีและกลวิธีการแปล. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลิน ลีลานิรมล. (2554). การศึกษาปัญหาในการแปลวรรณกรรมแฟนตาซีจีนเป็นไทย. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 4(4), 84-111.
- พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522. (2522, 24 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 96 (ตอนที่ 28 ฉบับพิเศษ), หน้า 46.
- พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560. (2560, 18 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 (ตอนที่ 32), หน้า 38
- พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ.2509. (2509, 29 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 83 (ตอนที่ 119), หน้า 963.
- พิชัย แก้วบุตร. (2563). ความพร้อมด้านภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับ MICE CITY : การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(1), 89-104.
- พิชัย แก้วบุตร และ นพวรรณ เมืองแก้ว. (2563). ป้ายและชื่อธุรกิจการค้าในท่าอากาศยานนานาชาติสุราษฎร์ธานี: การศึกษาตามแนวทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 11(2), 225-253.
- เพ็ญพรรษา และ มณีนญา ศรีหิรัญ. (2562). ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวลำปาง : กลวิธีและข้อผิดพลาดที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 39(5), 22-41.

เริงปอย แคนจำปา. (2564). รถไฟลาว-จีน : เปิดประสบการณ์ 2 ชั่วโมง เวียงจันทน์-หลวงพระบาง ที่ความเร็ว 155 กม. <https://www.bbc.com/thai/59764529>

ศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะไทย-จีน. (2564). ทัวร์จีนจะกลับมาเมืองไทยเมื่อใด. https://th.tcic.info/_files/ugd/3d4a1b_8ea507dd45184440b368537f0bd5b5dc.pdf

สัททยา สิทธิวิเศษ. (2564). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและสาเหตุข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนบนป้ายสาธารณะในจังหวัดเชียงราย. *มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ปริทัศน์*, 9(1), 88-98.

สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2555). แปลได้ แปลดี : ทักษะการแปลสำหรับผู้เรียนในระดับมหาวิทยาลัย. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

Ding, H. Q. (2006). Endeavour to improve public signs and gradually develop reference translations. *Chinese Translators Journal*, 27(6), 42-26.

Ginting, N., & Sasmita, A. (2018). Developing tourism facilities based on geotourism in Silalahi Village, Geopark Toba Caldera. IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci. 126012163

He, X. Y. (2006). Current situation of Chinese-English public signs translation and strategies of communicative translation. *Foreign Languages and Their Teaching*, 204(3), 57-59.

Ko, L. (2010). Chinese-English translation of public signs for tourism. *The Journal of Specialised Translation*, 13(13), 111-123

Luo, X. M., & Li, T.W. (2006). Translating public signs: Some observations. *Chinese Translators Journal*, 27(3), 66-69.

Niu, X.S. (2007). How to transmit vocative function in C-E translation of Chinese public signs. *Chinese Translators Journal*, 28(2), 63-67.